

A legnevezetesebb látnivalók

Aradtól Körösfőig

Arad

Zala György Szabadság-szobra- 1848 emlékére.

A főalak: Hungária

A 4 mellékalak: Harckészség, Áldozatkészség, Haldokló harcos, Ébredő szabadság

Legalul a tábornokok arcképe bronz domborműveken.

A szobor története:

Avatás a Városháza előtt 1890-ben

Deszkákkal körülvéve: 1923-mikor már Arad román vidék.

Eltávolítás a Fő térről 1925-ben, az aradi várban szétszedett állapotban helyezik el.

Nem látható évtizedeken át, hiszen az aradi vár ma is katonai terület.

1999: kihozzák az aradi várból a szobor darabjait a minorita templom udvarára, restaurálás.

2004-ben felavatás, de nem az eredeti helyén, hanem a Tűzoltó téren.

Domborművek a szobor alján körös-körül. Nagyon jól sikerült ábrázolások!!!

2.) Veszőhely

Ahol el vannak temetve a vértanúk hamvai.

1974-ben kerültek ide a tábornokok csontjai közös sírba-2 kivétellel, Damjanich János Margonyán /a mai Szlovákia/, Kiss Ernő Eleméren /a mai Szerbia/ van eltemetve.

3.) Kultúrpalota

Itt vannak elhelyezve a múzeumban a tábornokok személyes tárgyai.

Vajdahunyad:

A Hunyadi család ősei kapták a várat az 1300-as években a királytól.

Gótikus, majd reneszánsz stílusban építették.

Erdély, de a régi történelmi Mo. legimpozánsabb, legépebben fennmaradt gótikus várkastélya.

Zsigmond idején Hunyadi János erősítette meg, ezután özvegye, Szilágyi Erzsébet, később fia, Mátyás birtokolta, majd Mátyás fia: Corvin János.

Később az erdélyi fejedelmek birtokolták.

Egyetlen bejáratához most fahíd vezet, régen felvonóhídja volt.

A Zalasd patak vize mellett található a vár. Nincs és nem is volt védőövezete, tulajdonképpen megerősített, díszes palota.

Belső várudvara szabálytalan, ötszög alakú.

Gótikus várkapolna

Mátyás-loggia /erkély/

Lovagterem

Az udvaron 30 m mély kút van, melynek legendája szerint 3 török rab ásta, azzal az ígérettel, ha vizet találnak, szabadon engedik őket. 15 év munkájával sikerült vizet találniuk, de fogvatartóik nem engedték őket szabadon. A kút egyik kövén 3 török szó olvasható, mely a helyi legenda szerint a Korán egy sorát jelenti, magyarul: „Vizetek van, de szívetek nincs!”

Ennek a várnak a kicsinyített mását építette fel Alpár Ignác 1896-ban a millennium tiszteletére Budapesten.

Csernakeresztúr: 1. szálláshelyünk. A Hunyad megyében élő dévai csángók legjelentősebb faluja. A csángók a Kárpátokon túli román területekről 1911-ben telepedtek ide. Jellegzetes 1 utcás település. A falu 60%-a magyar.

Déva:

13. századi királyi vár.

A Kőműves Kelemen népballada helyszíne.

Az 1500-as években itt raboskodott és halt meg börtönben Dávid Ferenc, az unitárius egyház alapítója. Cellája ma is látható.

1848-ban a magyar honvédek elfoglalják.

Véletlenül felrobban a löportorony, ekkor lesz rommá a vár.

A vár alatti ferences kolostor, Böjte Csaba nevelt gyermekeinek első lakhelye.

Segesvár

Régi szász város.

Sok szép képet lehet találni az interneten a középkori várfalokról, tornyokról.

Az erdélyi németek híres temploma a Bergkirche.

Itt született Apor Vilmos püspök, 1945-ben Győrben védte az asszonyokat orosz katonáktól, mikor lelövik.

Petőfi Sándor szobra. Az eredeti szobrot 1916-ban Kiskunfélegyházára menekítették, ma is ott áll-egész alakos. Köllő Miklós műve.

A mai segesvári Petőfi egy mellszobor. De legalább áll.

Schüllertrepe-Diáklépcső fából, mely a Várhegyre vezet. Ezen mentek fel a szász diákok a német iskolába a hegyre.

Óratorony- a város jelképe, híres óraszerkezettel a tornyában. Minden ütéskor figurák forognak körbe.

Farkaslaka:

Tamási Áron szülőfaluja. .

A nagy székely író 1966-ban Budapesten halt meg, de itt temették el kívánsága szerint 2 cserefa árnyékába.

Síremlékét Szervátiusz Jenő és Tibor- apa és fia faragta. A Hargitáról hozták le a követ. A pásztorok ezen szalonnáztak. A helyszínen faragták rá a kőre Tamási leghíresebb regényalakjait.

Ismert művei: Ábel a rengetegben, Ábel Amerikában, Ábel az országban

Székelyudvarhely:

Székelyföld egyik központja. Szinte csak magyarok lakják.

Millenniumi Szoborpark: a város Fő terén áll, a leghíresebb magyaroknak állít emléket.

Érdemes néhányat külön is kiemelni. Wass Albert szobrának címe: Vándor székely hazatalál- nem lehetett az író nevét kiírni.

Vas Székely szobra- 1. világháborús emlékmű, melyet szintén csak az elmúlt években lehetett újra felállítani. Jelképezi a székelyek hősies ellenállását az 1. világháborúban.

Tamási Áron Líceum: itt érettségizett a híres író. Szép a 19. század végén épült gimnázium.

Patkó: Székelyudvarhely központja.

Márton Áron püspök szobra: a legendás katolikus püspök, aki a legnehezebb időkben is kitartott egyháza és a magyarok mellett. 1980-ban halt meg. 10 ezer ember volt jelen a temetésén. A gyulafehérvári székesegyházban nyugszik.

Orbán Balázs szobra: aki 6 kötetben írta le a 19. században és fotózta le Székelyföldet. Őrá mondják: „a legnagyobb székely”. Szejkefürdői birtokán van eltemetve. Sírjához székelykapuk vezetnek.

Régi, nehéz fotókészülékét sokszor gyalogosan cipelte magával.

Székelyföld leírása című műve és fotói fontos emlékek a 19. századból.

Gyilkos-tó:

1837-ban egy földcsuszamlás elzárta a Békás-patak útját, így keletkezett a tó. A hegy leszakadt, a hegycsúcs fenyői a tóba zuhantak. A víz különleges kémiai összetétele miatt konzerválódtak a víz alá került fenyőfák, és a facsonkok ma is kiállnak a vízből.

A gyilkos- név eredete: az omlás maga alá temette az itt legeltető pásztorokat.

Fazekas Eszter legendája erről szól.

A tó fölé emelkedő hegyről: a Kis-Cohárdról csodás a kilátás a tóra.

A tavon csónakázni lehet, fürödni, horgászni nem.

A tavat 1 óra alatt lehet körbesétálni.

Békás-szoros:

A Gyilkos-tótól tovább vezető szerpentines út a Békás-szoros.

Gyalogosan és kocsival is végig lehet menni a kanyargós úton.

A zubogó Békás-patak és 200-300-m magas sziklafalak között haladunk az igen látványos úton.

A Békás-szoros végén már Moldva kezdődik, véget ér Erdély.

Bögöz:

Itt is megszállunk.

A 14. században épült temploma később reformátussá lett.

Még a katolikus időkben az 1300-as években készültek a templom híres középkori freskói Szent Lászlóról. Megörökítik Szent László harcát a kunokkal.

Nagyméretű freskók a lovagkirályról.

A leghíresebb Szent László-mondák, amiket a Tordai –hasadéknál is emlegethetünk:

A Tordai-hasadék keletkezése

Szent László bárdja

Szent László füve

Szent László pénze

Az elrabolt magyar lány megmentése

Tordai-hasadék:

A Szent László mondák helyszíne

A Hesdát -patak vágta ki a mészkőhegyet.

3 km hosszú, 200 m-es sziklafalakkal.

De a Szent László mondák nagy része e helyhez kötődik.

Nem lehet betelni vele, olyan varázslatos hely.

Hol a patak egyik, hol a másik oldalán haladunk. Kis hidakon kelünk át egyik oldalról a másikra.

Tordai-sóbánya:

Erdély fehér aranya a só. A parajdi mellett a Tordai sóbánya a másik leghíresebb. Erdélyben.

Már a rómaiak is bányásztak itt sót.

1932-ben szűnt meg itt a sóbányászat.

Varázslatos föld alatti világ

120 m-rel a föld alatt.

Tó, óriáskerék, gyógyhely az asztmásoknak, templom, föld alatti konferenciaközpont.

Kolozsvár:

Szent Mihály Székesegyház- a katolikusok temploma a város Fő terén

Az 1300-as években épült.

A brassói után Erdély 2. legnagyobb gótikus temploma.

Bethlen Gábort itt választották 1613-ban Erdély fejedelmévé.

A fejedelmek korában a reformátusok temploma volt, majd az unitáriusoké lett.

1718 óta újra a katolikusok használják.

Fadrusz János Mátyás király lovasszobra.

1902-ben avatták fel.

A szobor az 1900-as párizsi világkiállításon aranyérmet nyert.

A 4 mellékalak:

Magyar Balázs hadvezér

Kinizsi Pál temesi bán

Báthori István erdélyi vajda

Zápolya István nádor

Mátyás király szülőháza

Szilágyi Erzsébet, Hunyadi János felesége éppen itt járt, amikor megszületett fia, Mátyás.

Középkori lakóház, falán Kós Károly emléktáblája emlékeztet arra, hogy itt született a nagy király. 1942-ben Kós Károly restaurálta az épületet.

Az épületben Művészeti Főiskola működik, de tervezik egy Mátyás-émlékszoba kialakítását.

A Farkas utcai református templom

A kolozsvári reformátusok legfontosabb temploma.

1516-ban épült gótikus csarnoktemplom.

Gyönyörű faragott padok és festett nemesi címerek.

Itt van eltemetve I. és II. Apafi Mihály erdélyi fejedelmek és feleségük.

Sírköveket Kós Károly készítette: Itt várja Jézusát Apafi Mihály Erdély fejedelme –felirattal.

Sárkányölő Szent György lovasszobra

Gótikus stílus.

A Kolozsvári testvérek /Márton és György/ alkotása az 1300-as évekből.

A középkori Európa 1. lovasszobra.

Másolat. A Farkas utcai templom közelében található.

Az eredeti Prágában látható.

Házsongárdi temető

Kolozsvár legnagyobb temetője, 1585 óta temetkeznek ide.

Európa egyik legrégebbi temetője.

A név eredete:

Hasengarten/Nyulaskert/

Haselgarten/Mogyoróskert/

vagy egy német nagybirtokos / Hasinschart/ nevéből alakult ki.

Sok híres magyar sírhelye.

Például: Kós Károly építész, költők: Reményik Sándor, Dsida Jenő

Körösfő:

Itt ered a Sebes-Körös, mely Nagyváradon átfolyva a magyar Alföldön folyik bele a Tiszába.

Híres a református temploma és a hímzései.

A templom középkori, a reformáció idején az 1500-as években lett református templom. de kazettás mennyezete az 1700-as években készült.

Kalotaszeg egyik leghíresebb temploma.

Az írásos hímzések--kék-piros és fehér fonallal készítve- a református templomok díszei lettek, de a falusi házak tisztaszobái is ilyen hímzésekkel vannak tele.

Körösfő határában esett el Vasvári Pál 1849-ben a román hegylakók elleni véres harcokban. Petőfi barátja, a márciusi ifjak egyike. Teleki Blanka szerelme, aki a reformkorban nőnevelő intézetet alapított Pesten.

Érdekes emléke a templomban a török időknek az ún. „Rákóczi szőnyeg”, amely a történészek szerint [Erdélyben](#) készített gördesz csomózású török imaszőnyeg. A néphagyomány szerint, amikor 1660. május 22-én [II. Rákóczi György](#) fejedelem a vesztes [szászfenesi csata](#) után sebesülten Várad felé menekült, Körösfőn megpihent, ahol Korpos György helybeli lakos látta el a fejedelmet. Rákóczi jószágáért egy török szőnyeggel ajándékozta meg, amelyet aztán utódai a református egyháznak adományoztak. Ezt bizonyítja a szőnyeg felirata is: „Körösfői curátor Korpos István ajándéka [1754](#), az Úr asztalára feleségével Bálint Katával.”

Király-hágó:

Mo. és az Erdélyi Fejedelemség határát jelölte évszázadokon át.

7 vármegye hol a Magyar királysághoz, hol az Erdélyi fejedelemséghez tartozott.

Partiumnak hívták a 7 vármegyét, a Partium keleti határán van Király-hágó, ahol az Erdélyi Fejedelemségbe lehetett lépni.

Gyönyörű a kilátás környékre. Mi is itt búcsúzunk Erdélytől.